

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-00-39 & 40/1-ES

Datum: 14. septembar 2009.

Original: engleski

PREDSJEDNIK MEĐUNARODNOG SUDA

Sudija: Patrick Robinson, predsjednik
Sekretar: g. John Hocking
Odluka od: 14. septembra 2009.

JAVNO I REDIGOVANO

**ODLUKA PREDSJEDNIKA SUDA PO MOLBI ZA POMILOVANJE
GĐE PLAVŠIĆ ILI UBLAŽAVANJE NJENE KAZNE**

Tužilaštvo:

g. Serge Brammertz

Obrana Biljane Plavšić:

g. Robert J. Pavich
g. Eugene O'Sullivan

Prijevod

1. Dana 25. maja 2009., vlasti Kraljevine Švedske obavijestile su Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (dalje u tekstu: Međunarodni sud), shodno članu 8(1) Sporazuma između Ujedinjenih nacija i Vlade Švedske o provođenju kazni Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (dalje u tekstu: Sporazum o provođenju kazni) i pravila 123 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), da gđa Biljana Plavšić od 27. oktobra 2009. po zakonskim propisima Švedske ispunjava uslove za uslovno puštanje na slobodu (dalje u tekstu: Obavijest).¹

2. Švedske vlasti su uz Obavijest priložile izvještaje o ponašanju i psihološke izvještaje koje su sačinili organi zatvorske uprave u skladu sa članom 2(b) Uputstva za rad prilikom rješavanja po molbama za pomilovanje, ublažavanje kazne i prijevremeno puštanje na slobodu osoba koje je osudio Međunarodni sud (dalje u tekstu: Uputstvo),² uključujući dva izvještaja o psihološkom stanju gđe Plavšić od 15. juna 2008. odnosno 24. februara 2009. (dalje u tekstu: Izvještaji o psihološkom stanju), kao i jedan izvještaj od 20. marta 2009. u vezi s ponašanjem gđe Plavšić i uslovima u kojima izdržava zatvorsku kaznu (dalje u tekstu: Izvještaj o ponašanju). Dana 12. juna 2009., sekretar je, u skladu sa članom 2 Uputstva, informisao gđu Plavšić o primljenoj Obavijesti i o koracima koje, shodno odredbama Pravilnika, treba da preduzmem kako bih utvrdio da li se može odobriti ublažavanje kazne.

2. Dana 8. jula 2009., Tužilaštvo je sekretaru Suda u skladu sa članom 2 Uputstva prosljedilo memorandum u vezi sa saradnjom koju je pružila gđa Plavšić (dalje u tekstu: Izvještaj Tužilaštva). Sekretar je 20. jula 2009., shodno članu 2 Uputstva, dostavio gđi Plavšić Izvještaj Tužilaštva, Izvještaje o psihološkom stanju i Izvještaj o ponašanju, i obavijestio je da na osnovu člana 4 Uputstva ima pravo da odgovori na te dokumente. Gđa Plavšić je 23. jula podnijela odgovor u kojem je potvrdila tačnost tih dokumenata.

I. KONTEKST

3. Prvobitna optužnica protiv gđe Plavšić podignuta je 3. aprila 2000. godine.³ U Optužnici se navodi da je gđa Plavšić u periodu od novembra 1990. do aprila 1992. bila član kolektivnog Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a da je od februara 1992. do maja 1992. bila član vršioca dužnosti Predsjedništva "takozvane Srpske Republike Bosne i Hercegovine". Optužnica sadrži

¹ Memorandum koji je sekretar 26. maja 2009. uputio predsjedniku Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Memorandum od 26. maja).

² IT/146/Rev. 1, 15. avgust 2006.

³ *Tužilac protiv Biljane Plavšić*, predmet br. IT-00-40-I, Optužnica, 3. april 2000. (dalje u tekstu: Optužnica).

Prijevod

devet tačaka u kojima se gđa Plavšić, zbog individualnog djelovanja ili u saradnji s Radovanom Karadžićem, Momčilom Krajišnikom i drugima, tereti za genocid, saučesništvo u genocidu, istrebljenje, ubistvo, hotimično lišavanje života, progone, deportaciju i nehumana djela nad bosanskim Muslimanima, bosanskim Hrvatima i drugim nesrbima u 37 opština u Bosni i Hercegovini, što je učinjeno kako bi se ostvarila kontrola nad onim područjima Bosne i Hercegovine koja su proglašena dijelom srpske republike.⁴

4. Dana 23. februara 2001., Pretresno vijeće je odobrilo zahtjev tužilaštva za spajanje predmeta *Krajišnik* i predmeta *Plavšić*.⁵ Potom je protiv gđe Plavšić i g. Krajišnika podignuta izmijenjena konsolidovana optužnica.⁶ Konsolidovana optužnica sadrži 8 tačaka protiv gđe Plavšić i ona se u njima tereti za genocid, saučesništvo u genocidu, progone, istrebljenje, lišavanje života, deportaciju i nehumana djela.⁷

5. Gđa Plavšić se dobrovoljno predala Međunarodnom sudu 10. januara 2001. godine.⁸ Dana 2. oktobra 2002., u skladu sa sporazumom o potvrdnom izjašnjanju o krivici koji je sklopila s tužilaštvom, gđa Plavšić se izjasnila da je kriva po tački 3 Konsolidovane optužnice, kojom je okrivljena da je, djelujući individualno ili u saradnji s drugima, učestvovala u udruženom zločinačkom poduhvatu i planirala, podsticala, naredila i pomagala i podržavala progone bosanskih Muslimana, bosanskih Hrvata i drugog nesrpskog stanovništva u 37 opština u Bosni i Hercegovini.⁹ U sklopu sporazuma o potvrdnom izjašnjanju o krivici, gđa Plavšić je priznala da je davala podršku i doprinos ostvarenju cilja trajnog uklanjanja nacionalnih grupa upotrebom sile, što obuhvata i to da je znala da će prisilno trajno uklanjanje nesrba sa teritorija na koje su Srbi polagali pravo obuhvatiti diskriminatornu kampanju progona.¹⁰ S obzirom na to da je sklopljen sporazum o potvrdnom izjašnjenju o krivici, Pretresno vijeće je izdalo nalog da se suđenje g. Krajišniku razdvoji od postupka odmjerenja kazne gđi Plavšić.¹¹

⁴ Optužnica, par. 3-4 i 6.

⁵ *Tužilac protiv Krajišnika i Plavšićeve*, predmet br. IT-00-39&40-PT, Odluka po Zahtjevu za spajanje optužnica, 23. februar 2001.

⁶ *Tužilac protiv Krajišnika i Plavšićeve*, predmet br. IT-00-39&40-PT, Izmijenjena konsolidovana optužnica, 23. februar 2001. (dalje u tekstu: Konsolidovana optužnica).

⁷ *Tužilac protiv Biljane Plavšić*, predmet br. IT-00-39&40/1-S, Presuda o kazni, 27. februar 2003. (dalje u tekstu: Presuda o kazni), par. 2.

⁸ Presuda o kazni, par. 1.

⁹ Presuda o kazni, par. 8.

¹⁰ *Tužilac protiv Krajišnika i Plavšićeve*, predmet br. IT-00-39&40-PT, Činjenične osnove za potvrdno izjašnjanje o krivici, 30. septembar 2002., par. 10 i 13.

¹¹ *Tužilac protiv Krajišnika i Plavšićeve*, predmet br. IT-00-39&40-PT, Nalog o rasporedu, 25. novembar 2002., str. 3.

Prijevod

6. Dana 27. februara 2003. godine, Pretresno vijeće III je gđi Plavšić izreklo kaznu od 11 godina zatvora.¹² Shodno pravilu 101(C) Pravilnika, vrijeme koje je gđa Plavšić provela u pritvoru u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN) uračunato joj je u izdržavanje kazne. U vrijeme kad joj je izrečena kazna, gđa Plavšić se nalazila u pritvoru u PJUN-u od 10. januara 2001. do 6. septembra 2001. i od 14. do 19. decembra 2002., kao i na dan 26. februara 2002., što ukupno iznosi 245 dana.¹³ Dana 26. juna 2003., gđa Plavšić je premještena u Švedsku na izdržavanje ostatka kazne.¹⁴ Na dan 24. oktobra 2009., gđa Plavšić će odslužiti dvije trećine svoje kazne. Shodno obavijesti koju su dostavile vlasti Kraljevine Švedske, gđa Plavšić od 27. oktobra 2009. stiče pravo na uslovno puštanje na slobodu.¹⁵

II. DISKUSIJA

7. Prema članu 28 Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut), predsjednik Međunarodnog suda donosi odluku u vezi s odobravanjem prijevremenog puštanja na slobodu osuđenih osoba onda kada one prema važećim pravnim propisima države u kojoj izdržavaju kaznu zatvora steknu pravo na pomilovanje ili ublažavanje kazne. U članu 28 Statuta naznačeno je da predsjednik prilikom razmatranja molbi za prijevremeno puštanje na slobodu i pitanja da li bi prijevremeno puštanje na slobodu bilo primjereno donosi "odluku na temelju interesa pravde i opštih pravnih načela". Konkretnije, pravilo 125 Pravilnika predviđa da predsjednik treba, pored ostalog, da uzme u obzir težinu zločina za koje je zatvorenik osuđen, postupak prema zatvorenicima u sličnoj situaciji, u kolikoj mjeri je zatvorenik pokazao da se rehabilitovao, kao i eventualnu značajnu saradnju zatvorenika s tužiocem.

8. U sklopu procjenjivanja da li gđa Plavšić ispunjava uslove za prijevremeno puštanje na slobodu na osnovu pravila 125 Pravilnika, kao prvo imam u vidu da se čini da je ona demonstrirala značajne dokaze o svojoj rehabilitaciji. Premda je potvrdno izjašnjenje gđe Plavšić o krivici već uzeto u obzir prilikom odmjerenja kazne, ono ukazuje na to da je ona u ranoj fazi postupka prihvatila odgovornost za svoje zločine. Na pretresu o kazni gđa Plavšić je izrazila kajanje i priznala da će "[s]aznanje da sam odgovorna za takve ljudske patnje i za kaljanje ugleda mog naroda uvijek ostati deo mene".¹⁶ U njenoj izjavi u prilog zahtjevu za izmjenu izjašnjenja o krivici, navodi se i

¹² Presuda o kazni, par. 132.

¹³ Presuda o kazni, par. 133.

¹⁴ *Tužilac protiv Biljane Plavšić*, predmet br. IT-00-39&40/1, Nalog kojim se određuje država u kojoj će Biljana Plavšić izdržavati svoju kaznu, 24. april 2003.

¹⁵ Memorandum od 26. maja.

¹⁶ Presuda o kazni, par. 71-72.

Prijevod

sljedeće: "Gospođa Plavšić se nada da će prihvatanjem odgovornosti i time što je izrazila puno i bezuslovno kajanje pružiti barem malo utjehe nevinim žrtvama [...] rata u Bosni i Hercegovini".¹⁷

9. Izvještaj o ponašanju dalje ukazuje na to da je gđa Plavšić tokom izdržavanja kazne pokazala dobro vladanje, što je takođe dokaz o njenoj rehabilitaciji. Premda gđa Plavšić, zbog toga što je penzioner, nije učestvovala ni u kakvoj organizovanoj radnoj aktivnosti u zatvoru, ona jeste sudjelovala u zatvorskim šetnjama, a takođe se zanima kuhanjem i pečenjem. Prema podacima iz Izvještaja o ponašanju, gđa Plavšić je u tri navrata ukorena zbog nedoličnog ponašanja. Međutim, ti događaji su odbačeni budući da nisu bili ozbiljne prirode i da za posljedicu "nisu imali nikakvu mjeru od strane kazneno-popravne ustanove". Takođe je važno primijetiti da se gđa Plavšić dobro vladala [redigovano].¹⁸ Sve u svemu, u Izvještaju o ponašanju iznosi se zaključak da se gđa Plavšić "dobro vladala".¹⁹

10. Neovisno o težini njenih zločina, imam u vidu da će gđa Plavšić 24. oktobra 2009. odslužiti dvije trećine svoje kazne. S obzirom na to da su druge osuđene osobe koje su bile u sličnoj situaciji nakon odslužene dvije trećine kazne stekle pravo na prijevremeno puštanje na slobodu, taj faktor ide u prilog stavu da ona ispunjava uslove za prijevremeno puštanje na slobodu.

11. Premda Pravilnik ne predviđa da se fizičko i duševno zdravlje osuđene osobe uzima neposredno u obzir kao dio kriterija za prijevremeno puštanje na slobodu,²⁰ prethodni predsjednici Međunarodnog suda su prilikom primjene svojih diskrecionih ovlasti smatrali da podmakla dob i zdravlje predstavljaju relevantne faktore.²¹ Dalje, član 7 Uputstva predviđa da predsjednik, pored konkretnih kriterija navedenih u pravilu 125, može uzeti u obzir sve druge informacije koje smatra relevantnima. U Izvještajima o psihološkom stanju navodi se da je gđa Plavšić [redigovano].²² [redigovano].²³ Prema navodima iz Izvještaja o psihološkom stanju [redigovano].²⁴ [redigovano].²⁵ [redigovano].²⁶

¹⁷ *Id.*, par. 71.

¹⁸ Vidi Izvještaj o ponašanju.

¹⁹ Vidi Izvještaj o ponašanju.

²⁰ *Tužilac protiv Krnojelca*, predmet br. IT-97-25-ES, Odluka predsjednika po Molbi Milorada Krnojelca za pomilovanje ili ublažavanje kazne, 21. juni 2005.

²¹ *Tužilac protiv Strugara*, predmet br. IT-01-42-ES, Odluka predsjednika po Molbi za pomilovanje ili ublažavanje kazne Pavla Strugara, 16. januar 2009., par. 11-12.

²² Vidi Izvještaje o psihološkom stanju.

²³ *Id.*

²⁴ *Id.*

²⁵ *Id.*

²⁶ *Id.*

Prijevod

12. Prema Izvještaju Tužilaštva, gđa Plavšić nije bila od velike pomoći niti je imala neku želju da sarađuje s Tužilaštvom. Usprkos tome, primjećujem da je učestvovala u diskusijama s Tužilaštvom i svjedočila pred Međunarodnim sudom. Konkretno, u Izvještaju Tužilaštva navodi se da je, unatoč činjenici da njena trajna saradnja nije bila dio sporazuma o potvrdnom izjašnjanju o krivici, gđa Plavšić po nalogu Pretresnog vijeća svjedočila u predmetu *Krajišnik*. Takođe je učestvovala u razgovorima s Tužilaštvom u vezi s mogućnošću da svjedoči u predmetu *Milošević*. U Izvještaju Tužilaštva naznačeno je da nije htjela da svjedoči u tom predmetu. [redigovano]. Smatram da se to što je gđa Plavšić bila voljna da sarađuje u predmetu *Krajišnik* treba uzeti u prilog njenoj molbi za prijevremeno puštanje na slobodu.

13. U skladu sa članom 5 Uputstva, informacije koje su dostavile vlasti Kraljevine Švedske i Tužilaštvo prosljedio sam na razmatranje članovima Kolegijuma i sudijama Vijeća koje je izreklo presudu, kao i sudijama Žalbenog vijeća, a tim svojim kolegama ponudio sam na razmatranje i svoje mišljenje o ovom pitanju, izraženo gore u tekstu. Osim jednog, sve ostale konsultovane sudije su se u potpunosti složile s mojom ocjenom da bi gđi Plavšić trebalo odobriti prijevremeno puštanje na slobodu. Sudija koji se s tim nije složio izrazio je zabrinutost u pogledu pitanja da li je gđa Plavšić pružila dovoljno dokaza o svojoj rehabilitaciji.

14. Iako cijenim zabrinutost svog kolege, iz gorenavedenih razloga sam se uvjerio da bi gđi Plavšić trebalo odobriti prijevremeno puštanje na slobodu u skladu s pravom da bude puštena na slobodu koje joj pripada po zakonskim odredbama Kraljevine Švedske. Sekretara upućujem da o ovoj odluci obavijesti vlasti Kraljevine Švedske čim to bude praktično izvodljivo, kao što je predviđeno članom 10 Uputstva.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se mjerodavnim smatra tekst na engleskom.

Dana 14. septembra 2009.,
U Haagu,
Nizozemska

/potpis na originalu/
sudija Patrick Robinson,
predsjednik

[pečat Međunarodnog suda]